

MONITOR JUBILEUSZOWY

50. rocznica nadania imienia szkole

Historia szkoły



Szkoła w Czerniejewie istniała już w XVI w. o czym wzmiankuje w *Liber Beneficiorum* kanclerz Jan Łaski. Znajdowała się przy kościele i kształciła nielicznych chłopców. Pruska inwentaryzacja miasta z lat 1793-94 wymienia tylko szkołę protestancką z kantorem. W literaturze przedmiotu kolejnymi datami rozwoju szkolnictwa są: 1811r.-otwarcie szkoły katolickiej w domu przy rynku przez Jana Lipskiego oraz 1837r.-przeniesienie szkoły do budynku przy kościele (obecnie stoi tam apteka) przez Rajmunda Skórzewskiego. Brak miejsca i bardzo zły stan

Czerniejewo. W poniedziałek odbyło się poświęcenie nowo zbudowanej szkoły katolickiej. Po uroczystej mszy św. w kościele poświęcił szkołę ks. prob. Bak. Bvli (ob. ś. cni radca szkolny Bismarck i landrat dr. de Robert-Jersen. Szkoła kosztowała 100.000 marek.

Postęp, 21.08.1914r.

szkoła w latach 50.



techniczny spowodował, że władze zaborcze, które w okresie Kulturkampfu podporządkowały sobie szkolnictwo, podjęły decyzję o budowie nowego obiektu, który otwarto 17 sierpnia 1914r.

Pod względem architektonicznym szkoła przeszła kilka poważnych zmian. W latach 60-ch zmodernizowano strych. W 1984r. zdjęto spadzisty dach i dobudowano piętro. Na początku lat 90. oddano do użytku blok świetlicowo – żywieniowy. W 2008r. ocieplono budynki, wymieniono okna i zastosowano kolorową elewację. Trzy lata temu postawiono halę widowisko – sportową wraz z holem łączącym wyżej omawiane budowle. Skutkiem powyższych było

szkoła w latach 60.



zwiększenie ilości sal lekcyjnych z pierwotnych 7 do obecnych 19 oraz Izby Tradycji, sekretariatu, gabinetów dyrektora, psychologa, pedagoga, logopedy, pielęgniarki, auli, biblioteki, świetlicy, pracowni językowej, komputerowej, kuchni, stołówki oraz magazynu. Budynek przestał pełnić funkcje mieszkalne dla pracowników. W 1993r. Zaprzestano wykorzystywania piwnic jako kuchni, stołówki i świetlicy. W tym samym roku zajęcia wychowania fizycznego dotychczas odbywające się pod dachem w obecnej restauracji Wielkopolska lub na korytarzach szkoły zostały przeniesione do sali gimnastycznej budynku, gdzie siedzibę mają m.in. przedszkole i OSP. Wybudowana w 2019r. hala sportowa

w pełni zaspokaja lokalowe potrzeby uczniów. Kompleks posiada obszerne parkingi z zatoką autobusową. Boisko przyszkolne w ciągu ostatnich 15 lat przeszło gruntowne modernizację - z piaszczystego na wielofunkcyjne poliuretanowe oraz część brukową z mobilnym miasteczkiem ruchu drogowego. Równie istotna dla pracy w szkole jest systematyczna modernizacja zasobu sprzętowego. Wszystkie klasy wyposażone są w wysokiej klasy sprzęt multimedialny, w tym monitory dotykowe oraz tablice interaktywne. W ciągu swego istnienia szkoła działała w różnych systemach edukacyjnych. Zmieniała się jej struktura organizacyjna i nazwa. Obwód szkolny powiększał się wraz z likwidacją wiejskich szkół w Grabach, Rakowie i Pawłowie. W latach 1945-77 do szkoły uczęszczali wychowankowie Państwowego Domu Dziecka. W pełni zachowane spisy absolwentów sięgają 1945 roku. Od tego czasu mury naszej placówki opuściło 4066 absolwentów. Szkoła była i jest największą jednostką edukacyjną w gminie Czerniejewo. Obecnie

szkoła po ociepleniu w 2008 r.



do szkoły uczęszcza 357 uczniów. Instytucja zatrudnia 46 nauczycieli oraz pracowników administracyjno-obslugowych. Funkcje kierowników lub dyrektorów pełnili kolejno: Ehlert (1914 – 1919), Zalewski (1919 – 1933), Wit Pietrzak (1933 – 1970), Julian Gruszka (1970 – 1973), Marcin Sobota (1973 – 1984), Adam Suchorski (1984 – 1999), Teresa Benecka (1999 – 2008) i Henryk Czarnecki (od 2008 r.). W 2014r. placówka uroczyście obchodziła jubileusz 100-lecia.

szkoła, budynek świetlicowo-żywieniowy, hala widowiskowo - sportowa od 2019 r.

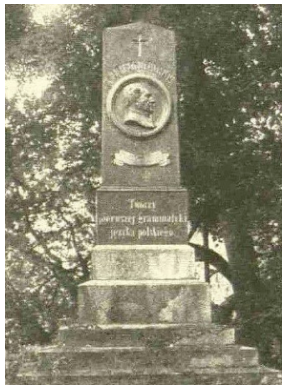


Ksiądz Onufry Kopczyński

działalność i wspomnienie

Urodził się 30 listopada 1735r. w Czerniejewie. Na chrzcie otrzymał imię Andrzej. Wstąpił do zakonu pijarów i przyjął imię Onufrego. Był nauczycielem w szkołach pijarskich w Radomiu, Piotrkowie, Podolińcu, Rzeszowie, Złoczowie. W latach 1774-78 nauczał retoryki w Collegium Nobilium. W czasie swej aktywności zawodowej członek Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, Komisji Edukacji Narodowej, Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Izby Edukacyjnej Księstwa Warszawskiego. Prefekt Biblioteki Załuskich w latach 1783-1794. W insurekcji kościuszkowskiej członek cywilnych władz powstańczych. Po rzezi Pragi przeprawił się przez Wisłę z pomocą materialną i duchową dla ocalałych. Po upadku Rzeczypospolitej więziony przez Austriaków w latach 1799-1802. Jeden z sygnatariuszy Konfederacji Generalnej Królestwa Polskiego z 1812. Ksiądz Kopczyński jest twórcą pierwszej naukowej gramatyki naszego języka. Za swą działalność edukacyjną nagrodzony przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego medalem *Merentibus* w 1784r. Pod koniec życia otrzymał z rąk ministra oświecenia Stanisława Kostki Potockiego medal „za grammatykę polskiego języka – ziomkowie 1816”. Zmarł w Warszawie 14 lutego 1817r.

medal z 1816r.

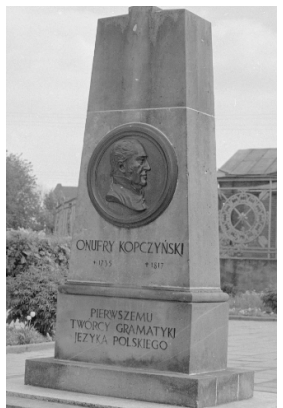


pomnik z 1896r.



Obraz z 1916r.

w Warszawie. W czasie wojny ukryty przed hitlerowcami przeleżał w podziemiach Muzeum



pomnik od 1955r.

Narodowego aż do początku XXI w. Poddany gruntownej renowacji zawisł w swoim pierwotnym miejscu. Po odzyskaniu niepodległości kolejny ordynat Zygmunt Skórzewski przeniósł pomnik Onufrego Kopczyńskiego w pobliże kościoła. 200-lecie narodzin księdza uczczono uroczystościami w miasteczku oraz wyjątkową na tamte czasy audycją radiową we Lwowie. W czasie wojny Niemcy zniszczyli pomnik, ale medalion i tablicę z napisem „Twórcy pierwszej grammatyki języka polskiego” uratowali Wincenty Pawlak i Telesfor Złotowicz. W innej rzeczywistości politycznej pomnik wraz z zachowanym medalionem odbudowano w 1955r. Tablicę wmurowano w budynek świetlicowy szkoły prawie 40 lat później. W sposób szczególny upamiętniono Kopczyńskiego w 1972r. kiedy to szkoła otrzymała jego imię. Rok później w miejscowym kościele, z inicjatywy ks. Tadeusza Piekarskiego odbyło się sympozjum naukowe poświęcone 200-leciu KEN oraz patronowi szkoły. W 1981r. Szkoła podstawowa w Żydowie przyjęła imię Kopczyńskiego, a gimnazjum w Czerniejewie w 2005r. Zmiana systemu oświaty doprowadziły do tego, że obecnie istnieją w Polsce tylko dwie szkoły pod patronatem Kopczyńskiego – w Czerniejewie i Warszawie. Postać księdza jest znana wąskiej grupie specjalistów, społeczności lokalnej oraz absolwentom szkół jego imienia. 200-lecie nadania medalu i śmierci Kopczyńskiego władze samorządowe uczciły ogłoszeniem Roku Kopczyńskiego. Dzięki pracy wielu ludzi zasób naszej wiedzy i pamiątek po patronie jest systematycznie powiększany. Szczególną rolę

odegrał regionalista

Najważniejszym elementem jednoczącym Polaków w czasie niewoli był język, którego gramatyczne zasady określił nasz patron. Równie kluczowe było promowanie przez niego czystości językowej. Pamięć o Kopczyńskim i jego dokonaniach narastała w II poł. XIX w. co łączyło się z rozwojem świadomości narodowej. Właściciel miejscowego pałacu hrabia Zygmunt Skórzewski zlecił w 1876r. wykonanie medalionu z brązu z popiersiem Kopczyńskiego. Zamysłem hrabiego było wystawienie pomnika w centrum miasta. Jednak mimo znaczącej pozycji politycznej nie udało mu się uzyskać zgody władz pruskich. W tym samym czasie na frontonie polskiej szkoły ludowej we Lwowie umieszczone zostało popiersie Kopczyńskiego.



W zakrystii kościoła w Czerniejewie od co najmniej 1883r. znajduje się portret księdza namalowany na blasze przez nieznanego autora. Dopiero w 1896r. hrabia Skórzewski posadził pomnik w swoim prywatnym parku przy pałacu. W czasie I w.ś. Bronisław Kopczyński namalował obraz "Nadanie dyplomu Onufremu księdzu Kopczyńskiemu". Umieszczony on został w Pałacu Staszica



popiersie dłuta Schroda

dar Jacka Pluty

dar Jacka Pluty



odegrał regionalista

Nadanie imienia Onufrego Kopczyńskiego Szkołe Podstawowej w Czerniejewie

Szczegółowych informacji dotyczących nadania imienia Onufrego Kopczyńskiego naszej szkole dostarcza Kronika Szkoły oraz Księga Pamiątkowa. Zdjęcia z opisami pochodzą z wyżej wymienionych źródeł. Inicjatorem wydarzenia był ówczesny dyrektor Julian Gruszka. Decyzją z 20 czerwca 1972r. Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego



Młodzież szkolna

nadało szkole imię. Uroczystości odbyły się 14.10.1972r. w sali kinowej obecnej restauracji Wielkopolska. Rozpoczął je dyrektor szkoły prezentując sylwetkę Kopczyńskiego oraz historię szkoły. Wyjaśnił

również powód, dla którego uroczystości odbywają się właśnie w rocznicę powołania KEN. W dalszej części referat okolicznościowy dotyczący działalności bibliotekarskiej księdza w Zbiorach Załuskich



Nauczyciele: J. Miodt, H. Liszewska, J. Hupka, T. Walczak, J. Walczak, J. Wojtkowiak, K. Krause, J. Zacholka

wyłosiła kierownik Zakładu Bibliotekarska Uniwersytetu Warszawskiego, członek Stołecznego Komitetu 200-lecia KEN dr Barbara Bieńkowska. Kolejnymi punktami były: wręczenie aktu nadania imienia szkole, wręczenie sztandaru dyrektorowi przez fundatorów oraz przekazanie go uczniom przez Juliana Gruszkę i ślubowanie na sztandar. Część oficjalną zamknęły liczne przemówienia władz „politycznych, państwowych, społeczeństwa, młodzieżowych”. W dalszej kolejności zaprezentowano rozbudowaną

część artystyczną w wykonaniu uczniów oraz Zespołu ludowego. Następnie udano się w pochodzie z sztandarem na czele pod pomnik



Przyjęcie na sztandar: Izymbonik, Plucińska, Podolska, Miśbaska oraz Borowski, Drużbicki, Ryckliński.



Świeży i ambitny program o mowie polskiej, o języku ojczystym

Kopczyńskiego, gdzie złożono wiązkę kwiatów. Uroczystość zakończyło odsłonięcie tablicy pamiątkowej w budynku szkoły. Fundatorami wykonanego przez Zofię Kledzik sztandaru były: Komitet Rodzicielski, Tartak, Bank Spółdzielczy, Nadleśnictwo, i kołka rolnicze z Czerniejewa, Rakowa i Grabów. Tablicę pamiątkową wmurowaną w ścianę wewnątrz budynku ufundowało Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Czerniejewie. Na okoliczność nadania imienia szkole powstał hymn skomponowany przez Grażynę Jastrzębską. Dzień Patrona obchodzimy 30 listopada w rocznicę urodzin i jednocześnie imienin Kopczyńskiego.

Z sztandarem przy pomniku O. Kopczyńskiego



Zgłoszenie od dyrekcji Kombinatu PGR - Złotowo oświadczenie dyrektora im. Kopczyńskiego z-ca dyrektora / w okolicznościach /

dyr Julian Gruszka



z zbiorów Jerzego Plucińskiego

50 rocznica nadania imienia

Poniżej prezentujemy część działań podjętych przez uczniów, nauczycieli, rodziców oraz społeczność lokalną i władze samorządowe w celu upamiętnienia tego szczególnego wydarzenia. Tych kilka zdjęć jest zaledwie fragmentem przeogromnej pracy nad radosnymi obchodami imienin. Dyrektor Henryk Czarnecki na rozpoczęciu roku szkolnego 2022/23 zainaugurował obchody 50-lecia nadania imienia szkole. Uczniowie brali udział licznych w konkursach, tworzyli wiersze, puzzle, krzyżówki, gazetki ścienne, okolicznościowy Monitor Czarniejewski, uczyli się piosenek, tańców, brali udział w warsztatach plastycznych, językowych i historycznych. Apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej odbył się pod odrestaurowanym przez Karolinę Lewandowską Sztandarem.

22 października w pałacu w Czarniejewie na okoliczność wręczenia medalu Kopczyńskiemu powstał film, w którym zaangażowanych było 26 uczniów, właściciele pałacu oraz zaprzęgu, nauczyciele j. angielskiego, polskiego i historii. 11 listopada w Dzień Niepodległości Szkoła i Stowarzyszenie Onuphrius zorganizowały doroczny Bieg Niepodległości pod hasłem 50-lecie nadania imienia. Wzięło w nim udział ponad 80 uczestników. 15 listopada w ramach obchodów odbył się międzyszkolny turniej siatkówki. Wystąpiło w nim 90 uczniów. 18 listopada w UMiG odbył się koncert „Spod skrzydeł Onufrego”, na którym przy pełnej sali wystąpiło 14 uczniów i absolwentów naszej szkoły. Organizatorami tego artystycznego wydarzenia byli nauczyciele, Stowarzyszenie Pokolenia oraz pracownicy Gminy. Pełną uśmiechu, ale również nostalgii i zadumy imprezę rozpoczął Hymn Szkoły, a w przerwach między zespołami był pokaz tańca i prezentacja historii szkoły oraz wspomnienie o Kopczyńskim. 23 listopada w auli szkoły odbył się przygotowany przez nauczycieli j. polskiego i historii konkurs wiedzy o j. polskim i Patronie. Wzięło w nim udział 25 uczniów. Przez prawie dwa miesiące 7 dzieci uczestniczyło w profesjonalnych warsztatach plastycznych. Społeczność szkolna wytrwale pracowała czekając na imieniny naszego Patrona.

A dziś...

Główne uroczystości odbyły się 30 listopada 2022r. Rozpoczęła je msza św. odprawiona w miejscowym kościele. Następnie w hali widowiskowo-sportowej odbyła się okolicznościowa Akademia. W holu hali zorganizowano wystawę prac dzieci i młodzieży poświęconą imieninom Szkoły oraz wystawiono jej Kroniki. W części artystycznej przedstawiono tańce, piosenki, prezentacje oraz filmy. W części oficjalnej powtórzono ślubowanie na Sztandar wg wzoru z 1972r. Rada Miasta i Gminy Czarniejewo 30 listopada 2022r.

przekazała Dyrektorowi otrzymany w 2017r. od firmy Nordan oryginalny medal z 1816r. Odtąd Szkoła posiada dwa okolicznościowe medale księdza Onufrego Kopczyńskiego. Władze samorządowe ufundowały również kopię obrazu „Nadanie dyplomu ..”, który wraz z stosownym opisem ozdobił naszą Szkołę.

Przemawiało wielu zacnych i czcigodnych gości, których listę razem z szczegółowym przebiegiem uroczystości zamieścimy w Księdze Pamiątkowej. Niech wraz z innymi pamiątkami stanie się za 50 lat przypomnieniem i inspiracją dla organizacji 100-lecia nadania imienia szkole. Dziękujemy za udział w tych wyjątkowych uroczystościach.

Gazetkę okolicznościową przygotowali: Marta Bojańska, Dominika Rutkowska, Martyna Stawicka, Jarosław Wróblewski i Sławomir Zakrzewski



Rekonstrukcja w pałacu



Konkurs wiedzy o języku i Patronie



Jedna z lekcji



i medale



Bieg w 50-ę



„Spod skrzydeł Onufrego”



Turniej siatkówki



i lapbooki



i wiersze, obrazy...